

**A Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Diplomás Pályakövetési
(DPR) vizsgálatának eredményei
2013-ban végzett hallgatók**

**Az adatfelvételt és a kutatást végezte:
Füleki Beáta és Hranecz Krisztián**

**A tanulmányt írta:
Dr. Balogh Eszter**

Az alábbi összefoglaló a Károli Egyetem Bölcsészkarán 2013-ban végzett hallgatók munkaerőpiacon való elhelyezkedési lehetőségeit és az egyetemmel szembeni elégedettségét mutatja be.

A kutatás menete

Az Egyetem a 2013-ban végzett hallgatókkal vette fel a kapcsolatot. A kérdezés online és telefonos kérdőíves felméréssel történt. A kutatásról és a kérdőív online elérhetőségéről háromszor kaptak értesítést e-mailben a hallgatók. Az online kérdőívet a hallgatók 45%-a nyitotta meg, s összesen a végzett hallgatóknak csupán 33%-a töltötte ki. A telefonos megkeresés során a még fennmaradó hallgatók 27%-val sikerült a kérdőívet kitöltetni. Ez összességében azt jelenti, hogy a 2013-ban végzett hallgatók (416 fő) kicsit több, mint 52%-át sikerült lekérdezni (214 fő). A végzett hallgatók fennmaradó kicsit kevesebb, mint 48%-a nem válaszolt az e-mailes megkeresésre és telefonon sem volt elérhető (részben, mert már nem élt a telefonszáma), vagy elutasította a válaszadást leggyakrabban valamilyen elfoglaltságra hivatkozva. A megkeresést akkor tekintettünk sikertelennek, ha a három e-mailes és két telefonos megkeresés sem hozott eredményt.

A kérdezést a Karrieriroda munkatársa végezte el Károli-ösztöndíjas szociológia és kommunikáció szakos hallgatók bevonásával.

A lekérdezett kérdőív azonos az előző évben kérdezettel. Ez több blokkból épült fel. A kérdőív egyrészt feltérképezte a diplomaszerzést követő elhelyezkedési esélyeket. Ennek megfelelően feltárta, hogy a végzett fiatalok mennyi időn belül tudnak elhelyezkedni, mekkora hányaduk lesz pályaelhagyó, az ország mely régiójában és a munkaerőpiac mely ágazataiban kezdenek el dolgozni.

A kérdőív egy további rövid blokkban kínálati oldalról kitért arra is, hogy információkat gyűjtsön a végzett fiatalok munkaerőpiaci értékéről. Az utolsó blokk a végzett hallgatók egyetemmel szembeni elégettségét mérte fel.

Szociológiai alapadatok

A kutatás alapján nem meglepő módon megállapíthatjuk, hogy a 2013-ban végzetteknek a 78%-a nő. A hallgatók szociológiai háttéréről fontos látnunk, hogy a 2013-ban végzett hallgatóknak nagy része vidékről származik, csupán 33%-uk járt budapesti általános iskolába. A hallgatók 26%-a származik valamilyen községből, a többiek vidéki kisvárosban vagy megyeszékhelyen kezdték meg iskolai tanulmányaikat. A kérdezett diákok 94%-a gimnáziumban szerezte az érettségijét. A hallgatók kicsit több, mint a fele nem első generációs értelmiségi, a kérdezettek édesapjának 52%-a rendelkezik felsőfokú iskolai végzettséggel. A válaszadóink 27%-a született 1982 előtt és 73%-a 1982 után.

A kutatás egyik érdekessége, hogy a kérdezetteknek 90%-a nem vett fel diákhitelt. Ez a szám azért érdekes, mert az egy évvel korábban végzett hallgatók sem adósodtak el a tanulmányaik alatt, de a hitelt elkerülők aránya náluk alacsonyabb volt, akkor a végzősök 2/3-a nem vett fel hitelt.

Tanulmányi alapadatok

A kérdezettek 55%-a 6 félév alatt, 10,5%-uk 8 félév alatt és 28%-uk több, mint 8 félév alatt szerezte meg a diplomáját.

A vizsgálat érdekes eredménye, hogy a megkérdezettek 47%-a már diplomásként érkezett az egyetemre (ennek csak 22%-a született 1982 előtt), s többségük több nyelven beszél: alapvetően angolul és németül. A magas szintű nyelvtudás ellenére a hallgatók nem mennek ösztöndíjjal külföldre tanulni, és nem mennek sem dolgozni sem szakmai gyakorlatra külföldre. A megkérdezett embereknek csupán kb. 16%-a élt külföldi tanulmányi ösztöndíjas

lehetőségekkel, ami igen alacsony aránynak tekinthető. A külföldön szerzett tanulmányi és munkatapasztalat a munkaerőpiaci elhelyezkedésnél a karrierépítésben ma nagyon fontos tényező.

Elhelyezkedési lehetőségek

Összességében megállapíthatjuk, hogy a 2013-ban végzett hallgatóink elhelyezkedési lehetőségei nagyon jók. A válaszadók 65%-a a kérdés időpontjában már rendelkezett munkahellyel, ám hozzá kell tennünk, hogy a kérdezett emberek nagy része a Károlin (27%) vagy más oktatási intézményben (73%) továbbtanult. Azok a végzett hallgatóink, akik nem a Károlin tanultak tovább jórészt MA-s képzésen (86%) vesznek részt. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy, egyrészt a végzett hallgatóink találnak munkát a munkaerőpiacon másrészt képzésükbe is nagy energiát fektetnek, hiszen sok közülük még továbbtanul. Összességében megállapíthatjuk, hogy a 2013-ban végzett általunk elért károlis hallgatók vagy továbbtanulnak, vagy elhelyezkednek, ebbe a két kategóriába a kérdezett diákjaink 92%-a besorolható.

Az elhelyezkedést nagyon segíti, ha egy hallgató már az egyetemi évek alatt is munkát végez. A válaszadók többsége, közel 76%-a már az egyetem alatt is dolgozott. Ez az arány igen magas, ám figyelemreméltó, hogy ezeknek a fiataloknak több mint a fele (53%) szakirányú munkát végzett. A korábbi tapasztalatainkkal szemben – ahol ez a szám nem érte el az 50%-ot – ez egy nagyon biztató adat. A hallgatóink szakmai tapasztalatát tekintve azt is ki kell emelnünk, hogy szinte mindenki szakirányú területen végezte el a szakmai gyakorlatát is. Ez alól csupán a kérdezettek 4%-a kivétel. Összességében ezek az adatok azt mutatják, hogy a diákjaink a munkaerőpiacra jó szakmai tudással és tapasztalattal lépnek ki.

Az egyetem alatt történő munkavégzés ténye nem függ össze a kérdezettek korával. Az 1982 után született diákjaink is szinte végig dolgoztak az egyetemi évek alatt. Az alkalmi és a folyamatos munkavégzés között sincs releváns különbség, nagyjából ugyanannyian találhatóak mindkét kategóriában.

Az elhelyezkedés ideje – hasonlóan a korábban végzett hallgatóinkhoz – igen rövid. Az emberek 26%-a 3 hónapon belül talált magának állást, ám ha ehhez hozzávesszük azokat is, akik már az egyetem alatt is munkát végeztek, akkor ez az arány már 71%. Ez azt jelenti,

hogy az elért és megkérdezett embereknek majdnem a 2/3-a a diplomaszerezést követően legkésőbb negyedéven belül talált magának kereső tevékenységet.

A felsőoktatási intézményeket értékelő fontos mutató – különösen a bölcsészkarokon –, hogy a végzősök mekkora hányada pályaelhagyó. Az eddig végzett felmérések nagyon biztató trendet rajzolnak fel. Ha a jelenlegi adatokat a korábbiakkal összevetjük, akkor azt látjuk, hogy a 2008-ig végzett hallgatóink 51%-a, a 2012-ben végzett hallgatóink 62%-a, míg a 2013-ban végzett hallgatóinknak már 65%-a képes volt a végzettségének megfelelő területen elhelyezkedni. Ennek összetettebb magyarázatát ez a kutatás nem kereste – azt érdemes lenne egy másik vizsgálatban feltárni –, ám vegyük észre, hogy ez a végzés időpontját tekintve 5 év alatt több, mint 10%-os növekedést jelent. Ebből az látható, hogy a károlis hallgatóink nemcsak jó elhelyezkedési esélyekkel, hanem egyre javuló szakmai karrierlehetőségekkel is rendelkeznek. Az elért diákjaink 78%-a a munkahelyükön olyan munkát végez, amely vagy MA vagy BA szintű végzettséget igényel, ami elég jó aránynak tekinthető, és erősíti azt a tapasztalatunkat, hogy a károlisok jó és a végzettségüknek megfelelő állásba kerülnek már pályakezdőként is.

A jövedelmek tekintetében nem látható sem kiugróan magas, sem kiugróan alacsony adat. A kérdezettek 18%-ának a jövedelme nem haladja meg a 100.000-ot, 55,5%-ának jövedelme maximum 200.000 Ft, 13,5%-uk keres legfeljebb 300.000 Ft-ot és 5%-uk havi bevétele van 300.000 Ft felett. Eszerint a végzett diákjaink körülbelül 2/3-a keres legfeljebb havi nettó 200.000 Ft-ot, és körülbelül 1/3-uk kap 200.000 Ft feletti fizetést. A diákjaink tehát átlagos magyar diplomás bérből és fizetésből élnek, kiugró eltérést nem látunk se felfelé se lefelé. Ezt a megállapításunkat megerősíti az is, hogy az elért kérdezettek többsége, 77%-a valamilyen alkalmazott, és 44%-uk dolgozik a közigazgatásban vagy államigazgatásban. A versenyszférában a kérdezettek 40%-a helyezkedett el, ott az állami szektorral ellentétben lehetőség van versenyképesebb bérekhez jutni, ám az adatokból azt látjuk, hogy a pályakezdő károlisok a diplomás kezdő béreket kapják meg, mivel a születési évre vetített nettó keresetek azt mutatják, hogy magasabb jövedelemmel alapvetően az idősebbek rendelkeznek és alacsonyabbal pedig a fiatalabbak.

Az adatok mindezek alapján azt láttatják, hogy a diákok felvevőpiaca igen széleskörű, vagyis a tudásuk a munkaerőpiac majdnem teljes spektrumában alkalmazható, hiszen mind az állami mind a versenyszféra igényt tart a károlis diákokra.

A diákjaink egyetem után nem meglepő módon Budapesten vagy Pest megyében (79%) helyezkednek el. Ezt a károlis diákok mobilitási lehetőségei miatt kell kiemelnünk, hiszen

csakúgy, mint a korábban végzett hallgatók esetében, itt is azt látjuk, hogy az egyetem valóban jó mobilitási csatorna a diákjaink számára.

Fontos mutató, hogy egy munkavállaló mennyiben tudja hasznosítani az egyetemen szerzett tudását a munkaerőpiacon. Ezt a kérdőív egy 5-ös skálán mérte és a következő eredményeket kapta:

A munkahelyén a gyakorlatban, mennyiben tudja hasznosítani az egyetemen megszerzett tudását?				
Egyáltalán nem tudom	Inkább nem tudom	Közepesen tudom	Inkább tudom hasznosítani	Teljes mértékben tudom hasznosítani
11%	10%	31%	21%	27%

A skála azt mutatja, hogy a végzett diákjaink 48%-a abszolút mértékben vagy nagyon jól tudja hasznosítani a tudását a munkahelyén, míg 11%-uk úgy érzi, hogy az egyetemen szerzett ismeretei egyáltalán nem alkalmazhatóak a munkavégzés során. Figyelemreméltó, és az egyetem számára fontos jelzés, hogy – minden pozitív tendencia mellett – a kérdezettek 21%-a nem, vagy inkább nem tudja használni az egyetemen szerzett tudását. Bár pillanatnyilag több az olyan diák, aki az egyetemen szerzett tudását hasznosítani képes, mégis magas aránynak számít, hogy a diákok ötöde ezt egyáltalán nem így gondolja.

A kérdőív ugyanakkor rákérdezett, hogy a kérdezettek mennyire elégedettek az egyetemmel. A válaszok azt mutatják, hogy a diákok abszolút jó véleménnyel vannak a károliról, 83%-uk magasabb vagy hasonló színvonalúnak tartja az intézményt más felsőoktatási intézményhez képest, és majdnem mindenki (a kérdezettek 91%-a) ajánlaná is az egyetemet másoknak. Ez azt a sejtést kelti, hogy a fenti kissé borús adatok inkább, általában a magyar képzési rendszer struktúrájáról kialakult véleményt és tapasztalatokat, mint a Károli képzésével szembeni elégedetlenséget tükrözhetik.

Mindezeknek a pozitív eredményeknek az ellenére a kutatás úgy ítéli meg, hogy az Egyetemnek még van dolga hallgatói támogatásában és karrierjének a segítségével. Az adataink azt mutatják, hogy a munkát végző kérdeztjeink közül egy hallgató sem szerezte a munkáját a Karrier Irodán keresztül, a diákok alapvetően a személyes ismeretségüket és a szabad piacot használják a munkahelyük megszerzéséhez. A végzős diákokkal való

kapcsolattartás területén a kérdezettjeink legszívesebben valamilyen károlis hírlevelet szeretnének kapni.

Konklúziók

Összefoglalva azt látjuk, hogy a 2013-ban végzett diákoknak viszonylag sikeresen, gyorsan, szakmailag elfogadható színvonalú munkahelyen és átlagos jövedelmi feltételek között sikerült elhelyezkedniük. Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy ezek a diákjaink elégedettek az egyetemi képzéssel, s olyan tudást kaptak, amelyet használni tudnak a munkaerőpiacon. A hallgatóinkat a munkaerőpiacon igen széles területe felszívja. Mivel a kérdezett diákjaink körülbelül fele első generációs értelmiségi, így valóban jelentős információ számunkra, hogy ezeknek az embereknek az egyetem jó lehetőséget biztosított az életben való előrelépéshez.

Mindezen sikerek mellett azt látnunk kell, hogy az egyetem hosszútávú tartós sikeréhez vélhetően hozzájárul az is, ha diákjaink egyetemi éveik alatt világot látnak, és más országokban is szereznek gyakorlati és tanulmányi tapasztalatokat. A diákok nyelvtudása lehetővé tenné, hogy valamely szakmai gyakorlatukat más országokban végezzék el, vagy a tanulmányi ösztöndíjas lehetőségekkel intenzívebben éljenek.

Harmadrészt, bár pozitív információ, hogy diákjaink a szabad piacon megállják a helyüket és képesek elhelyezkedni, mégis úgy gondoljuk, hogy az egyetem a jó színvonalú képzés mellett más területeken (pl. Karrier Iroda, oktatói támogatás, stb.) is nagyobb feladatot vállalhatna, abban hogy a diákjai megfelelően el tudjanak helyezkedni.

